

Zeist, februari 2024

Jaarverslag en jaarrekening 2023

Het jaar 2023 is het actiefste jaar van Stichting de ZilverKamer Zeist geweest in haar bestaan. Een jaar met verschillende exposities, omvangrijker dan daarvoor. Een Open Monumentenweekend op een unieke plek met een onverwacht aantal bezoekers. De collectie is het afgelopen jaar in beeld geweest.

Het bestuur

Het bestuur bestaat uit de volgende personen.

- Voorzitter (2016) — **R.G. (Rudi) Boekhoven** (1940), Bosch en Duin (gemeente Zeist).
- Erevoorzitter (2016) — **M.A. (Sander) van Rhijn** (1932), Zeist.
- Secretaris (2021) — **H.J. (Henny) Jansen-van Leusden** (1946), Zeist.
- Penningmeester en verantwoordelijk voor subsidiewerving en collectiebeheer (2021) — **J. (Janjaap) Luijt** (1966), Utrecht.
- Bestuurslid collectiebeheer (2021) — **R.P.M. (Pierre) Rhoen** (1951), Zeist.
- Bestuurslid publiciteit, exposities en site (2021) — **C. (Cor) Krüter** (1956), Zeist.

De teruggetreden bestuursleden Ad Campman, Poem Ebbenhout en Evert van Tellingen ondersteunen de stichting als adviseur. Zij vormen de **Poule van deskundigen**.

Daarnaast functioneert een **Commissie van ambassadeurs**, die vanuit hun professie de Stichting met hun kennis en contacten ondersteunt. Zij bestaat uit mw. C. Werges-Reitsma en dhr. M. de Sain. Zij promoten de stichting en leggen contacten met oud-medewerkers van de zilverfabrieken Van Kempen & Begeer, Gero en Sola.

Ter ondersteuning van de activiteiten zoals die in de statuten zijn vastgelegd, werd in 2018 een **Comité van Aanbeveling** in het leven te roepen. Het comité bestaat uit mw. A. Krekel-Aalberse en de heren B. Gerritsen, drs. J.J.L.M. Janssen, drs. A.C. van Kempen, mr. drs. M. Oosting en W. van Veluw.

Het bestuur heeft in 2023 vergaderd op:

- 10 februari — 17 maart — 16 mei — 15 augustus — 5 september — 18 oktober

De stichting werd in het bestuur van zowel de vereniging als de stichting Geheugen van Zeist vertegenwoordigd door voorzitter Boekhoven.

Subsidie

De gemeente Zeist ondersteunde in 2023 Stichting De ZilverKamer Zeist met een subsidie. Uit de subsidie werden vaste kosten voldaan.

Collectie

Door aankoop en schenkingen werden onder andere de volgende objecten verworven:

- Koffie-, thee-, mokkaservies met suikerpot en melkkan uit de nalatenschap van Gé Haentjes Decker, hoofd van de zilversmederij van Van Kempen en Begeer.
- Diverse houten sigarendozen met zilveren inlay voorzien van schilderij van een Hollandse meester.
- Koffie- en theeservies met suikerpot, melkkan en lepelvaasje, J.A.A. Gerritsen, 1910.
- Verzameling penningen, vaas en plaquettes.
- Drie emaille objecten.
- Twee educatieve showkasten van de Gerofabriek.
- Neon reclameverlichting Keltum.
- Broodschaal
- Jubileumboek J.A.A. Gerritsen ter ere van veertig jarig jubileum.

Door het jaar heen werden door diverse mensen schenkingen gedaan aan de stichting. Een waardevolle aanvulling van de collectie.

Expositie Warande Bovenwegen

Gedurende de eerste drie maanden van het jaar was de stichting te gast bij Warande Bovenwegen een wooncentrum/verpleeghuis. Hier stonden vier staande vitrines en de tafelvitrine. Van keukenartikelen tot zilveren/verzilverde objecten, bestek en kinderbestek was er te bewonderen.

Tijdens de expositie zijn er voor bewoners, kinderen en klein-kinderen twee lezingen verzorgd. Op verschillende dagen zijn er vrijwilligers van de stichting geweest om vragen te beantwoorden.

Expositie HIP, gemeente Zeist

Vanaf april tot en met september was de stichting te gast in het gemeentehuis van Zeist. In het HIP (Historisch InformatiePunt) was de expositie te zien over '100 jaar Sola, bestek met glans voor iedereen'. De stichting toonde uit haar Solacollectie: bestek, serveergoed, tafelaccessoires, keukengerie, kindergerie, liturgisch vaatwerk, rookaccessoires, persoonlijke verzorgingsartikelen, serica, sportprijzen en medailles, reclamemateriaal, foto's en reclamefilmpjes.

Tijdens deze zes maanden zijn er met regelmaat vrijwilligers van de stichting aanwezig geweest om vragen te beantwoorden en om bezoekers rond te leiden. Aan diverse bedrijven en serviceclubs zijn lezingen gegeven.

Expositie Open Monumentenweekend

Binnen de gemeente Zeist zijn verschillende erfgoedorganisaties actief. Zij werken samen onder de naam Geheugen van Zeist. Hoogtepunt is het Historisch Weekend in september - **zaterdag 9 en zondag 10 september** -, waarin de ZilverKamer Zeist het verleden van Zeist voor het voetlicht bracht. Beide dagen konden bezoekers in het voormalige pand van Gerritsen & Van Kempen aan de Karpervijver de tijdelijke expositie van de stichting en de film over het werken in de fabriek aan de Karpervijver bekijken. Tijdens deze dagen waren verschillende vrijwilligers van de stichting aanwezig om vragen te beantwoorden. In het HIP waren vrijwilligers aanwezig om vragen te beantwoorden en bezoekers rond te leiden.

- Het aantal bezoekers voor die dagen werd geschat op meer dan 800. Aantal nieuwe aanmeldingen nieuwsbrief: 43.

Expositie 'Zeister zilver voor drie vorstinnen'

Vanaf 7 november exposeerde de stichting in de culturele vleugel van Slot Zeist en in Het Hernhutter Huis met de expositie over het zilver dat door de zilverindustrie uit Zeist is gemaakt voor de vorstinnen Wilhelmina, Juliana en Beatrix. De expositie liep van 7 november 2023 tot 29 januari 2024.

Te zien waren onder andere de Beatrix herinneringsbeker uit 1938, de geboortelepels van Beatrix en Willem Alexander, diverse bestekken, het gouden theeservies, diverse plaquettes, de gouden veer, veel penningen en lepeltjes. Als contrast met het zilver was een oranje achterwand met memorabilia te zien. Een groot gedeelte van deze voorwerpen kwamen uit de collectie van royalty-volger Oscar Meijer.

In de filmzaal was een twintig minuten durende film te bewonderen over Zeist in de jaren 20 en 30, het maakproces van zilveren objecten, reclamefilmmpjes uit de zilverindustrie, het aan- en aftreden van de vorstinnen Wilhelmina, Juliana en Beatrix.

Het Hernhutter Huis toonde het maakproces van de Beatrixbeker.

Om bezoekers te trekken zijn veel advertenties geplaatst en interviews gegeven. Noemenswaardig zijn advertenties in De Volkskrant, artikelen in het AD, De Nieuwsbode en De Stadspers, interviews voor Radio M Utrecht en BlauwBloed. Dit alles heeft zeker geholpen bij het enthousiasmeren van bezoekers om de expositie te bezoeken. Na de uitzending van BloedBloed was de toename in het aantal bezoekers zichtbaar.

Prinses Beatrix werd uitgenodigd bij de opening van de expositie. Helaas volgde hierop een afwijzing daar er een bezoek aan Curaçao op het programma stond.

- Tijdens de twaalf weken dat de expositie te bezichtigen was, is het aantal bezoekers opgelopen van circa 85 per week naar meer dan 100 per dag in de laatste week.
- Het aantal bezoekers voor die dagen werd geschat op circa 3.000.
- Aantal nieuwe aanmeldingen nieuwsbrief: 82.
- Verschillende bedrijven, service- en museumclubs hebben de expositie bezocht.
- Er zijn 11 zilverarrangementen verzorgd. Een wandeling bestond uit: Ontvangst met koffie/thee, wandeling met het verhaal over Slot Zeist en haar omgeving, lunch of high tea en rondleiding door de expositie. Van dit arrangement hebben 98 personen gebruikgemaakt. De rondleidingen en de wandelingen zijn verzorgd door vrijwilligers van de stichting.
- Er zijn een vijf lezingen gegeven over de Zeister zilverindustrie.
- In samenwerking met Stichting Kubus was er een speciale dag georganiseerd voor blinden en slechtzienden. Helaas moest deze activiteit op het laatste ogenblik worden afgelast vanwege weeralarm van het KNMI. Op 13 maart 2024 zal deze dag alsnog plaatsvinden op dezelfde locatie.

Tijdens de expositie zijn vrijwilligers aanwezig geweest om vragen te beantwoorden en bezoekers rond te leiden. In de laatste weken waren zelfs meer vrijwilligers aanwezig.

Dank gaat uit naar de subsidiegevers die de expositie in Slot Zeist mogelijk hebben gemaakt: Gemeente Zeist, Cultuurfonds, Elise Mathilde Fonds, KF Hein Fonds, Van Tellingen-Pul Stichting, Stichting Carel Nengerman Fonds, Van Baaren Stichting, Slot Zeist en Het Geheugen van Zeist.

Dank gaat uit naar de bruikleengevers die aan de expositie in Slot Zeist mee hebben gewerkt: Koninklijke Verzamelingen, Den Haag, Nederlands Zilvermuseum Schoonhoven, Gemeente Zeist, Gemeentearchief Zeist, Koninklijke Begeer, Zeist, W. van Veluw BV, Zeist, Museum Korps Rijdende Artillerie, 't Harde, Collectie Keijser, Amsterdam, Zeister Historisch Genootschap, A.C. van Kempen, Zeist, Oscar Meijer, Amersfoort, Collectie C. Werges-Reitsma, Zeist, Particuliere collectie, Weerselo en diverse particuliere collecties.

Dank ook aan Corry Werges en Martin de Sain, beide oud-werknemers uit de zilverindustrie en vrijwilligers van de stichting die veel dagen aanwezig zijn geweest op de expositie om vragen van bezoekers te beantwoorden en om bezoekers rond te leiden.

Nieuwsbrief - Website - Publicaties - Lezingen

Om de belangstellenden op de hoogte te stellen van de actuele activiteiten en ontwikkelingen werd in maart, juni, september en december een digitale nieuwsbrief verstuurd. Zij werden naar ruim 650 e-mailadressen verzonden.

Op een aantal sites van bevriende/bekende/in zilver of historie geïnteresseerden is een link geplaatst naar de site van de stichting of specifiek naar de nieuwsbrief.

Sinds de website op 12 mei 2017 online ging, werd deze site steeds meer met (historische) informatie gevuld. In het verslagjaar werden in de map Publicaties tien artikelen bijgeplaatst (nummers 64-74). In de map Historie zijn diverse gescande catalogi geplaatst.

Verschillende brochures en catalogi in bezit van de stichting of door derden uitgeleend, werden gefotografeerd en vervolgens als pdf op de site geplaatst. De bezoekers van de site kunnen op deze manier digitaal door de verschillende drukwerken bladeren.

In het jaar 2023 is de site door erg veel bezoekers bezocht. De film over de Sola-expositie is sinds oktober 2023 bekeken door meer dan 3.500 bezoekers. De tijdbalk en de zilverwandeling blijven veel bezoekers trekken.

Cijfers site 2023

- Unieke bezoekers: > 14.000 (2023) — > 13.000 (2022)
- Aantal bekeken pagina's: > 253.000 — > 127.000
- Aantal hits: > 650.000 — > 490.000
- Aantal Gb gebruikt: > 225.00 — > 209.00

Favorieten op de site 2023

- Film Sola-expositie
- Film Karpervijver
- Begrippenlijst over zilver
- Tijdlijn over de geschiedenis van de zilverindustrie in Zeist
- De zilverwandeling
- Oude filmpjes
- Nieuwsbrieven in het algemeen

De redactie van de nieuwsbrief en de website werd gevoerd door Pierre Rhoen en Cor Krüter. Het opbouwen en het verzorgen van de site is in handen van Hans Tiekstra.

Poetsbrigade

In 2023 is onder leiding van Henny Jansen een poetsbrigade opgezet. Een groep van dames die oproepbaar is om steeds voor het begin van een expositie de objecten en de vitrines te poetsen. De poetsbrigade is voor het eerst in actie gekomen tijdens de opbouw van de expositie in Slot Zeist.

- De poetsbrigade is eind oktober te zien geweest op RTV Utrecht.

Woord van dank

- Coen Hollander — het beschikbaar stellen van opslagruimte en zijn hulp.
- Van Beek Verhuizingen Zeist — voor het verhuizen van de vitrines en meer.
- Hans Tiekstra — voor de zorg aan de website.
- Evert van Tellingen — voor zijn inzet en de vele hand-en-spandiensten.
- Ad Campman — voor de nodige restauratiewerken en de bemiddeling met de lijstenmaker.
- Van Rhijn Notarissen — voor het beschikbaar stellen van vergaderruimte.
- Wessels — voor het beschikbaar stellen van ruimte tijdens het Historisch Weekend.
- Maarten Bos — voor de geschreven artikelen.
- Corry Werges en Martin de Sain — voor hun inzet en niet nalatende werkdrijf om informatie en voorwerpen te verzamelen over de zilverindustrie in Zeist.

Jaarrekening 2023

Baten en lasten per 31 december 2023

	Resultaat 2022	Resultaat 2023	Begroting 2024
Subsidie	7.500,00	7.500,00	7.500,00
Donaties	335,00	230,00	200,00
Sponsoring	8.600,00	3.900,00	3.500,00
Overigen	225,00	610,00	
Afname vermogen			
BTW teruggave		2.496,00	
Totaal	16.660,00	14.736,00	11.200,00
Bestuurskosten	60,44	226,46	150,00
Promotie & Representatie	110,85	147,72	500,00
Aankopen	3.013,31	6.168,14	4.000,00
Beheerskosten	1.015,39	1.351,60	1.800,00
Afschrijving vitrines	1.677,00	1.677,00	1.677,00
Exposities*	1.300,00	1.358,23	1.500,00
Website	1.212,42	895,58	1.250,00
Bankkosten	119,40	171,66	200,00
Overige kosten			123,00
Reservering expositie Slot Zeist ..	1.500,00	500,00	
Toename vermogen	171,14	2.236,61	
Totaal	10.179,95	14.736,00	11.200,00

* Voor de expositie Zeister zilver voor drie vorstinnen is een afzonderlijke administratie gevoerd. Een tekort of overschot wordt opgenomen in de baten en lasten van 2024.

Balans per 31 december 2023

	Ultimo 2021	Ultimo 2022	2023
Activa			
Rekening courant	1.361,43	4.250,88	2.841,49
Collectie	p.m.	p.m.	p.m.
Toegezegde subsidies			10.250,00
BTW teruggave			2.496,00
Vitrines	10.836,00	9.159,00	7.482,00
Vooruitbetaalde huur	75,00	75,00	75,00
Totaal	12.272,43	13.484,88	23.144,49
Passiva			
Kortlopende schulden	1.069,49	601,90	423,50
Reservering expo Slot Zeist		1.500,00	9.098,40
Eigen vermogen	11.202,94	11.382,98	13.622,59
Totaal	12.272,43	13.484,88	23.144,49